

TRỒNG NHÂN THIÊN ĐƯỢC QUẢ THIÊN

Tập 20

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 6 năm 1997

Địa điểm: Thư viện Phật giáo Hoa Tạng Cảnh Mỹ Đài Bắc

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị đồng tu, hôm nay có một vị đồng tu đưa ra một vấn đề, nói rằng bốn chúng đệ tử nhà Phật, đặc biệt là chúng xuất gia, làm thế nào nhận thức đúng đắn về đạo hiếu, làm thế nào để thực hành?

Vấn đề này là một vấn đề lớn, không những là vấn đề quan trọng của việc tu hành chứng quả, mà cũng là vấn đề căn bản của việc làm người ở thế gian. Chúng ta tận dụng thời gian này để làm một thảo luận đơn giản. Trước hết chúng ta bắt đầu từ chữ này, chữ “hiếu” (孝), phía trên là một chữ “lão” (老), phía dưới là một chữ “tử” (子), hai chữ này hợp lại giúp chúng ta thể hội đạo lý ở trong đó. Điều này trong nguyên tắc tạo chữ thời cổ đại Trung Quốc gọi là hội ý. Việc tạo chữ của Trung Quốc có sáu nguyên tắc, đây là một trong số đó. Để chúng ta nhìn thấy chữ này, chữ chính là phù hiệu; nhìn thấy phù hiệu này sẽ thể hội ý nghĩa ở bên trong. Cha con, người thông thường cho rằng đây là hai đời, đời trước và đời sau. Trong đạo hiếu, đời trước và đời sau là một chứ không phải hai, là một thể, đây chính là ý nghĩa của chữ hiếu. Nếu đời trước và đời sau chia nhà rồi, vậy thì chữ hiếu này không còn nữa, liền bất hiếu. Từ ý nghĩa này lại tiếp tục suy rộng ra, đời trước còn có đời trước, quá khứ không có khởi nguồn; đời sau còn có đời sau, tương lai không có kết thúc. Không có khởi nguồn, không có kết thúc là một thể sinh mạng, là một thể sinh mạng chân thật, chính là Phật tánh mà trong Phật pháp nói đến. Trong kinh Đại thừa Phật nói rất nhiều: “Phật tánh không có khởi nguồn, không có kết thúc, không trong không ngoài”, nói theo không gian là không có bên trong bên ngoài, nói theo thời gian là không có khởi nguồn kết thúc. Đây mới là bản thể sinh mạng chân thật của chính mình. Trong Thiền tông nói “mặt mũi vốn có trước khi cha mẹ sinh ra”, chính là nói sự việc này. Sự việc này ở trong chữ viết Trung Quốc, chữ hiếu này đã biểu đạt nó một cách rất viên mãn. Qua đây có thể biết, đạo hiếu thật sự là rộng lớn sâu xa, đây là điều chúng ta nhất định phải nhận thức.

Trong kinh Hoa Nghiêm nói: “Tĩnh và vô tình, đồng viên chủng trí”, đây là sự viên mãn của đạo hiếu. Chư Phật Bồ-tát đại từ đại bi, phổ độ tất cả chúng sanh trong pháp giới vô điều kiện, đây là sự thực hành của đạo hiếu. Vì sao? Bởi

vì nó cùng một thể, tận hư không, khắp pháp giới là một tự thể, cho nên bạn có thể nhận thức đạo hiểu, cũng đồng nghĩa với nói bạn có thể nhận thức tự tánh. Sau khi nhận thức rồi, vậy chúng ta bắt đầu làm từ đâu? Nếu nói bắt đầu làm từ đâu, lời này quá khó nói. Vì sao vậy? Tận hư không, khắp pháp giới, quá khứ, vị lai là một chỉnh thể, bạn nói bạn phải bắt đầu làm từ đâu? Cũng giống như một vòng tròn vậy, vòng tròn không có điểm đầu điểm cuối, không có nói bắt đầu từ đâu, không có nói kết thúc từ đâu. Cho nên khởi tâm động niệm, lời nói việc làm, nếu tương ứng với tinh thần và lý niệm của chữ hiểu thì đây chính là đạo hiểu thế gian, đây chính là thực hành đạo hiểu.

Thế nhưng vô số chúng sanh từ vô thủy đến nay đã mê mất tự tánh; hay nói cách khác, đã mê mất đạo hiểu. Phật Bồ-tát dùng đủ loại phương tiện thiện xảo, giáo hóa chúng sanh. Sau khi mê rồi thì lý tánh mất đi, cũng chính là trong Phật pháp nói, đem trí tuệ bát-nhã biến thành tình thức. Khi mê liền đem trí tuệ bát-nhã chuyển biến thành tình thức, sau khi giác ngộ liền đem tình thức khôi phục trở lại thành trí tuệ bát-nhã. Bát-nhã và phiền não, chuyển biến chính là mê ngộ. Phàm phu đã mê quá lâu, tình chấp quá sâu, cho nên Thế Tôn dạy họ tu đạo hiểu, tu từ đâu? Từ hiểu dưỡng cha mẹ. Điều này đối với phàm phu mà nói là có thể tiếp nhận, hơn nữa đều cho rằng đây là lẽ đương nhiên của trời đất, đây là chính xác.

Làm sao để hiểu dưỡng cha mẹ? Việc ăn mặc, sinh hoạt thường ngày của cha mẹ nhất định phải chăm sóc một cách chu đáo, sơ suất bất cẩn chính là bất hiếu, nhất định phải hiểu rõ thói quen sinh hoạt, sở thích của cha mẹ, cùng với tình trạng sức khỏe của cha mẹ, vậy bạn mới có thể chăm sóc được chu đáo. Hay nói cách khác, thân thể của cha mẹ cần những chất dinh dưỡng nào, cần bao nhiêu dưỡng chất, trong sinh hoạt, ăn ở phải chăm sóc thỏa đáng, dưỡng thân thể cha mẹ, khiến thân thể cha mẹ khỏe mạnh sống lâu. Đây liền tính là đã tận đạo hiểu sao? Chưa có! Làm thế nào mới tận hiếu được? Con người ngoài có thân thể này ra còn có tình cảm, còn có sở thích, điều cha mẹ thích, điều chán ghét là cái gì, bạn phải hiểu được, bạn mới có thể bồi dưỡng sự vui vẻ của cha mẹ. Phật thường dạy mọi người trong kinh Đại thừa, thường sanh tâm hoan hỷ, xa lìa tất cả ưu sầu phiền não. Điều cha mẹ hoan hỷ là cái gì? Điều cha mẹ lo lắng là cái gì? Điều cha mẹ hoan hỷ là con cái, con cháu hiếu thuận, con cháu hòa thuận thì cha mẹ hoan hỷ. Anh em chị em có thể hợp tác với nhau, cùng nhau gây dựng sự nghiệp, cùng nhau giữ gìn thành quả, đồng một lòng, điều này cha mẹ hoan hỷ.

Qua đây có thể biết, nếu anh em bất hòa, cha mẹ lo lắng, khiến cha mẹ lo lắng, là bất hiếu! Giữa anh em chị em phải hòa thuận, đây là tận hiếu. Anh em chị

em là người một nhà, trong đây còn có người từ bên ngoài đến, tham gia vào gia đình này của bạn, con dâu là từ bên ngoài đến, con rể là từ bên ngoài đến. Đây không phải từ nhỏ cùng nhau lớn lên, có rất nhiều quan niệm sống không giống với người trong một nhà chúng ta. Nếu giữa chị em dâu, con rể không hòa hợp, cha mẹ cũng lo lắng. Những việc khiến cha mẹ lo lắng, canh cánh trong lòng quá nhiều rồi, bạn có thể thể hội được hay không? Làm sao để giúp người từ bên ngoài bước vào gia đình này, đó cũng xem là người một nhà, có thể xây dựng nhận thức chung, cũng có thể chung sống hòa thuận, hợp tác lẫn nhau, vậy thì cha mẹ bạn liền hoan hỷ. Điều này vẫn chưa thể xem là tận hiếu viên mãn. Việc này, sự việc quá nhiều, kể không hết, quý vị phải từ trong đây mà thể hội. Nghe một biết mười, bạn mới có thể ngộ nhập đạo lý này.

Thí như lúc chúng ta còn nhỏ, học hành không chăm chỉ, cha mẹ lo lắng; phẩm tính không tốt, cha mẹ lo lắng; đối với thầy giáo không cung kính, đối với bạn học không thương yêu, đều là khiến cha mẹ lo lắng, lo âu. Không chịu nghiêm túc học tập, đều là khiến cha mẹ đau lòng. Đây là giai đoạn cầu học, nếu bạn thật sự hiếu thuận cha mẹ, có thể khiến cha mẹ sanh tâm hoan hỷ, bạn nhất định phải hết lòng nỗ lực, tôn sư trọng đạo, thương yêu bạn học, cố gắng học hành, đây là tận hiếu. Vì sao phải dốc sức dụng công học hành như vậy, để tận đạo hiếu! Hay nói cách khác, đạo hiếu đang thúc đẩy bạn. Học nghiệp hoàn thành rồi, bước vào xã hội, trong xã hội nhất định có người lãnh đạo, có người bị lãnh đạo, bạn mới học nhất định là người bị lãnh đạo. Đối với cấp trên, người trực tiếp lãnh đạo bạn, bạn phải phục tùng, bạn phải tôn kính. Đối với lãnh đạo, cấp trên của bạn không tôn kính, không phục tùng, vậy cha mẹ bạn lại lo lắng. Trong đồng nghiệp phải phối hợp lẫn nhau, hợp tác lẫn nhau, đối đãi với cấp dưới mà bạn quản lý, bạn đối với họ phải có tâm nhân từ. Trong ngũ luân thập nghĩa đã nói, chúng ta đối với người lãnh đạo phải tận trung, đối với cán bộ bên dưới phải nhân từ, phải dạy bảo, đây là tận hiếu.

Hiếu này có làm được viên mãn không? Kém xa lắm! Làm thế nào khiến đạo hiếu viên mãn? Cha mẹ, chúng ta chăm sóc tỉ mỉ đời sống sinh hoạt của cha mẹ, gia đình, trường học, sự nghiệp đều có thể làm được như lý như pháp, khiến cha mẹ sanh tâm hoan hỷ. Vì sao vẫn chưa viên mãn? Chúng ta hiểu rõ con người có đời này và còn có đời sau, đời này chúng ta có thể tận tâm đối với cha mẹ, chúng ta thấy đều làm được rồi, còn đời sau thì sao? Bạn có thể chăm sóc được không? Cho nên Phật nói với chúng ta, nhất định phải khuyên cha mẹ học Phật, đây là đại hiếu! Cha mẹ nếu không tiếp nhận thì sao? Thừa với quý vị, cha mẹ không có ai là không tiếp nhận, không thể nào không tiếp nhận. Vì sao họ sẽ tiếp nhận? Bởi vì bạn biết tận hiếu. Vì sao bạn có thể tận hiếu? Những gì Phật dạy

bạn, những gì bậc thánh hiền dạy bảo bạn, bạn hiểu được tận hiểu, bạn hiểu được ý nghĩa của tận hiểu, sâu rộng vô hạn, cho nên bạn mới chịu làm. Làm cha mẹ nhìn thấy con cái nhà người khác không hiểu được, bất hiểu cha mẹ, bạn có thể tận hiểu, ai dạy bạn tận hiểu? Phật dạy bạn tận hiểu, Phật tốt! Họ liền học Phật, bạn đem đạo lý và chân tướng của vũ trụ nhân sinh mà Phật nói, giúp cha mẹ nhận thức, giúp cha mẹ lý giải, cha mẹ bạn đương nhiên sẽ bằng lòng học Phật.

Phật pháp rộng lớn sâu xa, không có bờ mé, không phải một đời chúng ta có thể học hết được. Đặc biệt cha mẹ tuổi tác đều đã lớn, quá khứ không có học Phật, không có tiếp xúc qua Phật pháp, hiện tại bắt đầu học Phật, thời gian không nhiều, chúng ta nhất định phải khuyên bảo cha mẹ, lựa chọn pháp môn thù thắng nhất. Pháp môn này đối với cha mẹ mà nói là đơn giản, dễ dàng, thỏa đáng, nhất định có thành tựu, pháp môn niệm Phật vãng sanh bất thoái thành Phật. Có thể giúp cha mẹ ngay trong đời này vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, thân cận A-di-đà Phật, thì hiểu này của bạn mới tận được viên mãn. Khiến cha mẹ bạn vĩnh viễn thoát luân hồi, vĩnh viễn được vô lượng thọ, vô lượng chân thật, không phải vô lượng của hữu lượng, hiểu này mới xem là tận được viên mãn. Không thể giúp cha mẹ thoát sanh tử, ra khỏi tam giới thì đạo hiểu của bạn không viên mãn. Cho dù bạn tích đức hành thiện, giúp cha mẹ sanh thiên, sanh lên trời Dục giới, trời Sắc giới, hưởng phước trời, đạo hiểu đều không viên mãn. Vì sao vậy? Phước trời tuy lâu dài nhưng vẫn có lúc hưởng hết. Tuổi thọ của trời Phi Tướng Phi Tướng là 80.000 đại kiếp, 80.000 đại kiếp vẫn là một số lượng, vẫn sẽ đến lúc tận, sau 80.000 đại kiếp thì làm sao? Vẫn phải làm chuyện lục đạo luân hồi, vậy làm sao có thể xem là rốt ráo? Cho nên chữ hiểu này, bạn mới biết được hàm nghĩa là vô lượng vô biên, tất cả pháp thế gian lẫn xuất thế gian đều bao hàm ở trong đó, chúng ta đối với chữ này phải nhận thức rõ ràng. Sau đó mới biết được việc dạy học của nhà Nho chính là một chữ hiểu.

Mười phương ba đời chư Phật Như Lai giảng kinh thuyết pháp cho tất cả chúng sanh cũng là chữ hiểu này. Trong Phật pháp nói, đạo hiểu muốn làm đến rốt ráo viên mãn là bản thân thành Phật; bạn chứng đến địa vị Bồ-tát Đẳng giác, đạo hiểu của bạn cũng chưa viên mãn, tại vì sao? Sự kỳ vọng của cha mẹ đối với con cái là viên mãn, là rốt ráo, bạn chứng đến Bồ-tát Đẳng giác, vẫn còn một phẩm sanh tướng vô minh chưa phá, cha mẹ kỳ vọng đối với bạn là rốt ráo viên mãn, bạn còn khiếm khuyết một phần, đạo hiểu của bạn sẽ không viên mãn. Cho nên chúng ta có thể nói, chư Phật Bồ-tát, cổ thánh tiên hiền, các ngài không mong cầu bất cứ sự báo đáp nào, hoàn toàn là tận nghĩa vụ, không quản nhọc nhằn, giáo hóa tất cả chúng sanh, là sức mạnh gì đang thúc đẩy các ngài? Các ngài không có danh văn lợi dưỡng, sức mạnh thúc đẩy các ngài chính là đạo hiểu, bởi vì các ngài

hiểu rõ đạo hiếu, thực hành đạo hiếu, các ngài muốn tận đạo hiếu, sức mạnh này quá lớn quá lớn, thúc đẩy các ngài tự hành hóa tha, đạt đến rốt ráo viên mãn.

Hiểu rõ đạo lý này, chúng ta quay trở lại, điều bạn hỏi là người xuất gia, người xuất gia làm thế nào thực hành đạo hiếu. Trong kinh Đại thừa, từ xưa đến nay, các đại đức trong cửa Phật đều công nhận kinh Địa Tạng Bồ-tát Bồn Nguyên là kinh hiếu của nhà Phật; hay nói cách khác, người xuất gia, người học Phật muốn tu đạo hiếu thì phải học từ kinh Địa Tạng Bồ-tát Bồn Nguyên. Bạn từ trong đây tỉ mỉ thể hội đạo lý hiếu kính, bạn tỉ mỉ quan sát phương pháp Bồ-tát tu đạo hiếu, bạn có thể y theo lý luận và phương pháp này mà thực hành ngay trong đời sống, trong tu trì của chính mình, vậy thì đúng rồi.

Trong kinh Địa Tạng hiển thị cho chúng ta chính là tâm đại bồ-đề, trong tứ hoàng thế nguyện nói “chúng sanh vô biên thế nguyện độ”, vừa rồi đã nói, Phật có phương tiện thiện xảo, biết tất cả chúng sanh rất nặng tình thân. “Chúng sanh vô biên thế nguyện độ” thì đầu tiên phải độ cha mẹ, cha mẹ cũng là chúng sanh, quan hệ với chính mình mật thiết nhất, độ họ trước, giúp đỡ họ trước. Như vừa rồi đã nói, nếu cha mẹ trong đời quá khứ tập khí rất nặng, thành kiến rất sâu, thì dục rất nồng (sở thích và dục vọng rất đậm), điều này rất khó chuyển biến. Những điều này thật ra mà nói đều là nguyên nhân rất dễ tạo tác tội nghiệp. Giống như người thân của cô Bà-la-môn và cô Quang Mục mà trong kinh nói tới, người con gái này hiếu thuận! Những điều nói ở phía trước cô đều làm được rồi, nhưng người thân của cô, mẹ của cô thành kiến rất sâu, tập khí rất nặng, vẫn tạo tác đủ loại nghiệp ác. Trong nghiệp ác, đặc biệt là khinh mạn tam bảo. Quý vị phải biết, khinh mạn tam bảo, tội nghiệp này cực kỳ nặng. Nếu lại nói hủy báng tam bảo, tội nghiệp đó càng nặng hơn, đây là điều người thế gian không biết.

Người thế gian cho rằng Phật giáo là mê tín, ra sức phá trừ mê tín, cho rằng đây là chính đáng, cho rằng những việc họ làm là chính xác, đâu biết rằng đây là tội nghiệp! Nếu họ biết đây là tội nghiệp thì họ làm sao lại làm? Đây chính là không nhận thức Phật pháp! Đối với chân tướng sự thật thiếu sự hiểu rõ. Những gì là chánh pháp, những gì là tà pháp, những gì là việc nên làm, những gì là việc không nên làm, họ không biết! Sự hưởng thụ ngũ dục lục trần là điều không nên làm, người thế gian cho rằng đây là điều nên làm, “đời người sống ở thế gian mà không hưởng thụ, vậy chẳng phải đáng tiếc sao!” Đời người mà họ nhận định chính là một đời này, họ không biết đời người có quá khứ, có vị lai, cho nên những chân tướng sự thật này, đặc biệt là chân tướng sự thật của nhân quả báo ứng, phải để họ hiểu rõ.

Những sự lý về nhân quả báo ứng này, người xưa nói rất nhiều, thế nhưng người hiện nay cho rằng: “đó là người xưa nói, đó là học thuyết đã lỗi thời”, họ liền phủ định, họ liền không chịu tiếp nhận. Cho nên đối với những sự thật về nhân quả báo ứng này, hãy cố gắng tìm những thí dụ ngay trước mắt. Những việc đăng trên báo chí hiện nay, những việc được tin tức phát thanh đưa tin, họ không thể không tin, vì bày ngay trước mắt đây đều là sự thật. Rất nhiều người tận mắt nhìn thấy, tận tai nghe được, dễ khiến họ sanh lòng tin. Cho nên các bạn học giảng Liễu Phàm Tứ Huân, Âm Chât Văn, Cấm Ứng Thiên, những tư liệu này của người xưa cung cấp để tham khảo, cách giảng tốt nhất là bạn có thể thu thập những tư liệu ngay trước mắt, mức độ khiến người ta tin tưởng này liền nâng cao ngay. Trước mắt tìm không được tư liệu này, vậy hãy đi tìm của người xưa. Cho nên những tư liệu trực tiếp, diễn ra ở hiện tại, đặc biệt là diễn ra ở địa phương, vậy càng gần gũi hơn. Địa phương không có, hiện tại diễn ra ở khu vực khác trên thế giới, hiện tại thông tin rất phát triển, lập tức liền truyền đến, cũng có thể tin dùng. Từ chỗ này xây dựng lòng tin đối với nghiệp báo, đây là chân tướng sự thật. Cho nên nêu thí dụ, nêu ra ví dụ, đều là càng gần càng tốt. Những điều này ở trong *Giảng diễn thuật* và *Nghiên cứu nội điển giảng tọa* đều có dạy bảo.

Xuất gia, tôi đã từng nói qua rất nhiều lần, đây là một ngành nghề, đây là một ngành nghề rất vĩ đại, vì sao vậy? Thật sự xả mình vì người, không cầu danh văn lợi dưỡng, không cầu bất cứ sự báo đáp nào, hoàn toàn hy sinh công hiến, làm công việc dạy học. Đối với chính mình là học tập, đối với người khác là giáo hóa. Qua đây có thể biết, chúng ta lựa chọn ngành nghề này, bạn nhất định đối với ngành nghề này có sự nhận thức tương đối, bạn hoan hỷ, bạn phát tâm. Lựa chọn ngành nghề này thì nhất định phải hết lòng học tập, học giới, học định, học tuệ, nếu chúng ta học tập không hết lòng thì chính là bất hiếu. Vì sao vậy? Không hết lòng thì bạn không có thành tựu, bạn không có thành tựu thì làm sao xứng đáng với cha mẹ của bạn. Lựa chọn ngành nghề này là rời khỏi gia đình, đối với sinh hoạt thường ngày của cha mẹ không thể chăm sóc, cũng không có cách nào khiến cha mẹ xa lìa lo âu, thường sanh tâm hoan hỷ, bạn đều không làm được. Chỉ riêng bạn có thành tựu trong việc tu học, cha mẹ bạn nhìn thấy rồi, nghe thấy rồi liền sanh tâm hoan hỷ. Bạn thật sự có thành tựu, cha mẹ bạn sẽ được chăm sóc, ai chăm sóc? Chư Phật hộ niệm, long thiên thiện thần, những vị thần hộ pháp này chăm sóc, đây không phải là giả, mà là thật.

Vì sao họ được chư Phật hộ niệm, họ được hộ pháp thiện thần bảo hộ? Bởi vì con của họ hiếu thuận, sức mạnh của hiếu thúc đẩy người ấy, hết lòng nỗ lực tu học, làm công việc giáo hóa, đây chính là điều chúng ta thường nói, đem công đức này hồi hướng cho cha mẹ, hồi hướng cho tất cả chúng sanh, là đạo lý như

vậy. Chúng ta hết lòng nỗ lực tu học, đoạn phiền não, tu pháp môn, thành Phật đạo, đều là vì tận hiếu, ý nghĩa này không tầm thường. Qua đây có thể biết, chúng ta học Phật ở trong cửa Phật, nếu không tu học như lý như pháp thì chính là bất hiếu! Hành trì này của ta có thể xứng đáng với cha mẹ không? Có thể báo đáp cha mẹ không? Bất luận cha mẹ còn tại thế hay đã qua đời, đều như nhau cả, ý nghĩa còn sâu hơn, rộng hơn so với thế gian.

Cha mẹ không còn, bất luận ở trong đường nào, nếu bạn thật sự hết lòng tu học, tu học có thành tựu, cha mẹ liền được lợi ích. Quý vị xem cô Bà-la-môn trong kinh Địa Tạng, mẹ của cô tạo tác nghiệp ác đọa địa ngục, cô làm thế nào cứu mẹ? Giác Hoa Định Tự Tại Vương Như Lai dạy cô niệm Phật, pháp môn niệm Phật này là nhanh nhất, ôn hòa nhất. Cô vì muốn cứu mẹ của mình, cô liền hết lòng niệm Phật, thật sự như Bồ-tát Đại Thế Chí đã dạy: “Nhiếp trọn sáu căn, tịnh niệm tiếp nối”, cô đã làm được, một ngày một đêm liền đạt được nhất tâm bất loạn. Nếu bạn hỏi: “Vì sao cô có thể hết lòng như vậy, tinh cần như vậy, cô đạt được công phu này?” Bởi vì tâm cứu mẹ của cô tha thiết. Nếu không phải mẹ cô đọa trong địa ngục chịu những khổ nạn này thì cô cũng không có tâm chân thành khẩn thiết như vậy, nói cách khác, tuy niệm Phật cũng không thể đạt được nhất tâm bất loạn. Qua đây có thể biết, sở dĩ cô có thể cố gắng, có thể tinh cần, có thể làm được tịnh niệm tiếp nối, đạt được nhất tâm bất loạn, là nhờ sức mạnh của mẹ cô.

Bạn đọc kinh Địa Tạng, đạo lý này phải hiểu. Mẹ đọa ác đạo chịu khổ nạn, áp lực này đè nặng cô, cô hết lòng nỗ lực, cô đạt được nhất tâm bất loạn, đạt được nhất tâm bất loạn chính là Bồ-tát, liền không phải phàm phu. Cho nên cô ở trong định nhìn thấy địa ngục, quỷ vương của địa ngục nhìn thấy cô đến, liền chấp tay cung kính, hỏi cô: “Bồ-tát, ngài đến nơi này có việc gì vậy?” Cô Bà-la-môn liền nói: “Mẹ của tôi tạo tác tội nghiệp, chắc hẳn là đọa ở nơi này”, quỷ vương liền hỏi cô: “Mẹ của ngài tên là gì?” Cô liền nói ra. Quỷ vương nói: “Bà có một người con gái hiếu, vì bà tu đại công đức, ba ngày trước đã sanh thiên rồi.” Cho nên quý vị phải biết rằng hai bên giúp đỡ lẫn nhau, mẹ đọa ác đạo, ép buộc cô nhất định phải cố gắng hết lòng nỗ lực, bản thân cô niệm Phật đã thành công, đây là sức mạnh của mẹ cô. Cô thành công rồi, mẹ cô trở thành mẹ của Bồ-tát, chẳng phải là mẹ của Bồ-tát thì được đặc biệt ưu đãi, mà là bởi vì bà ấy khiến con mình thành Bồ-tát, công đức này của bà lớn, cho nên bảy phần công đức thì bà được một phần, là được như vậy. Bạn phải hiểu rõ đạo lý này, điều này hợp tình hợp lý. Mẹ nếu không gặp tai nạn này thì niệm Phật cũng không hết lòng, đâu có hiệu quả như vậy? Nếu như ngày nay chúng ta biết được, cha mẹ của chúng ta tương lai nếu không thể vãng sanh, cũng phải trôi lăn trong lục đạo luân hồi, chúng ta làm sao cứu giúp họ? Chính mình niệm Phật niệm đến công phu thành thiền, niệm đến

nhất tâm bất loạn, bạn liền có năng lực độ người thân quyến thuộc của bạn. Vì sao bạn niệm Phật niệm đến nhất tâm bất loạn, niệm đến công phu thành phẩm, là bởi vì bạn có một niệm cứu hộ người thân quyến thuộc, đây chính là sức mạnh. Nhất định phải hết lòng nỗ lực, nhất định phải tu đạo nghiệp cho tốt, đây là sức mạnh của hiếu đang thúc đẩy.

Cho nên chung sống với đại chúng trong cửa Phật, nhất định phải tu lực hòa kính, cá nhân mình tiến tu, nhất định phải trì giới tu định, tu tâm thanh tịnh, nghiêm trì giới luật, phải giữ quy củ, quyết định không phạm lỗi lầm, phải nghe theo sự dạy bảo của thầy. Thầy là người đi trước, thầy có kinh nghiệm, chúng ta nhất định không thể tự cậy mình thông minh, vậy bạn liền sai rồi. Một chút thành tựu này của ta, chỗ thật sự đặc lực chính là ta không cậy vào sự thông minh trí tuệ của mình, hoàn toàn nghe theo sự dạy bảo của thầy, ta có một chút sở trường như vậy. Nếu ta theo thầy học, ý kiến của ta cũng có thể rất nhiều, nhưng ta đem những ý kiến ấy của ta, những cách nghĩ, cách nhìn ấy của ta hoàn toàn buông xuống, toàn bộ tiếp nhận sự dạy bảo của thầy, không có ý kiến, hoàn toàn làm theo, vậy thầy hoan hỷ. Chúng ta ở đây tu điều gì? Cho dù ý kiến của chính mình còn thù thắng hơn chỗ thấy của thầy, chúng ta có thể nhẫn, tu nhẫn nhục ba-la-mật, không nên phát biểu chủ trương của chính mình, tu nhẫn nhục ba-la-mật, hết thấy pháp thành tựu nơi nhẫn. Chúng ta tuy có kiến giải, tuy có tri kiến, nhưng không phải hoàn toàn thuần thực, bạn có thể nhẫn, nhẫn liền được định, định liền khai trí tuệ chân thật, không phải thế trí biện thông có thể sánh được. Thầy nhìn thấy bạn rất thông minh, đích thực bạn cũng có rất nhiều chỗ ngộ, thầy liền đề bạn xuống, đánh rớt bạn, đây không phải là thầy đổ ky, mà là thầy thành tựu bạn, vì sao? Bạn không có định lực, bạn không có tâm nhẫn nại, tuy có thông minh trí tuệ, nhưng sự thông minh trí tuệ này là có giới hạn, sự phát triển là có điểm bão hòa, bạn không thể thành tựu đại trí tuệ, bạn không có tâm nhẫn nại, bạn không có định lực. Cho nên các tổ sư đại đức từ xưa đến nay của chúng ta thường hay răn dạy người học, chúng ta nhìn ra rồi, đây thật gọi là đại từ đại bi.

Nhìn thấy bạn là một nhân tài có thể đào tạo, bạn có thiện căn, phước đức, thầy toàn tâm toàn lực ở bên cạnh phụ đạo bạn, phương pháp và phương tiện mà thầy sử dụng đều là chính xác. Thế nhưng bạn không có tuệ nhẫn này, công phu này, bạn thường nhìn sai những phương tiện này của thầy, cho rằng thầy là có dụng tâm khác, áp chế bạn, không để bạn xuất đầu lộ diện, bạn liền trách lầm thầy, hiểu lầm thầy, bạn còn có được thành tựu gì đây? Nhất định phải biết, thiện tri thức chân chánh có thể nói rằng trong cả đời của họ, chính là muốn tìm truyền nhân, có thể truyền pháp của họ, tiếp nối huệ mạng của Phật, đó là việc vui lớn nhất cả đời. Ngạn ngữ xưa cũng nói, trong tâm của người làm thầy, “mong được

dạy bảo anh tài trong thiên hạ”, đây là việc vui mừng nhất cả đời, thầy làm sao có thể áp chế người? Đâu có đạo lý này? Thế nhưng rất đáng tiếc, phương tiện thiện xảo thù thắng, phương pháp phi thường này của thầy đã bị người hiểu lầm, người này liền không có phước, thường bỏ thầy, đi đến nơi khác học tập. Việc này có, cũng rất thường thấy, là chuyện thường tình của con người! Thầy nhìn thấy như vậy, mỉm cười, người này không thể thành tựu. Tuy họ có thiện căn, có phước đức, nhưng không có tâm nhẫn nại, không có định lực, trí tuệ vẫn là không đủ. Đây là đạo lý rất sâu!

Cho nên chúng ta thân cận thiện tri thức, sự chỉ dạy của thiện tri thức đối với chúng ta, trọn đời cảm kích, niệm niệm không quên đại ân đại đức, chúng ta mới có một chút thành tựu này. Lấy gì để báo đáp đây? Hoằng pháp lợi sanh. Giống như thầy hết lòng dạy học, tiếp nối tuệ mạng của Phật. Thầy đem Phật pháp truyền cho chúng ta, chúng ta cũng phải truyền tiếp đi; không thể đem Phật pháp truyền tiếp đi, vậy chúng ta làm sao có thể xứng đáng với thầy? Hết lòng tu học, hết lòng dạy học, hết lòng phụ đạo tất cả chúng sanh, giúp đỡ chúng sanh phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui, đây là tận đạo hiếu, đều là tâm hiếu đang thúc đẩy. Đối với tất cả chúng sanh trong hư không pháp giới là dùng tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm chánh giác, tâm từ bi để đối đãi, đây là tận hiếu. Vì sao vậy? Tận hư không, khắp pháp giới là một thể, một tự thể, bạn ở trong đây có phân biệt, có chấp trước, có yêu ghét, đây là bất hiếu! Chữ hiếu liền không còn nữa. Chúng ta làm như vậy, nhưng chúng sanh không thể tiếp nhận, không thể tiếp nhận là bởi họ mê, họ không hiểu rõ chân tướng sự thật.

Người hiểu rõ đối với người không hiểu rõ nên có tâm đồng cảm, giống như trong kinh nói: “Nên có tâm thương xót”, giúp họ giác ngộ, giúp họ hiểu rõ, cũng phải dùng đủ loại phương tiện thiện xảo, ngày nay nói là trí tuệ cao độ, phương pháp khéo léo để dẫn dắt họ, để họ dần dần giác ngộ, hiểu rõ rồi, đây là thực hành đạo hiếu. Đến cuối cùng quy về căn bản, vẫn là quyết định vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc. Làm thế nào có nắm chắc vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc? Tu học như lý như pháp, điều chúng ta nói đơn giản nhất, cụ thể nhất - kinh Vô Lượng Thọ, phải đọc kinh Vô Lượng Thọ cho thật thuộc. Tất cả lời dạy bảo được nói trong kinh Vô Lượng Thọ thấy đều làm được, bạn vãng sanh liền có nắm chắc rồi. Sanh đến thế giới Tây Phương Cực Lạc, đạo hiếu của chúng ta mới viên mãn.

Bản thân chúng ta phải vãng sanh, chúng ta hy vọng tất cả chúng sanh mỗi người đều có thể vãng sanh. Chúng ta biết người cầu vãng sanh rất nhiều, người không thể vãng sanh cũng rất nhiều. Vì sao không thể vãng sanh? Có chương

ngại! Chương ngại chính là tự tư tự lợi, phiền não chương. Thành kiến rất sâu, sở tri chương. Bí quyết phá phiền não chương chính là nhất định không tham sống, nhất định không sợ chết. Bất luận ở trong cảnh giới nào, tâm đều là định, vậy sẽ không bị cảnh giới bên ngoài làm dao động. Thuận cảnh cũng tốt, thuận cảnh không tham ái hưởng thụ. Nghịch cảnh cũng không né tránh một số tai nạn, không cần né tránh. Thuận nghịch đều tùy duyên, bạn mới có thể thật sự làm được không tham sống, không sợ chết. Chết là cái gì? Đổi cảnh giới, rời khỏi thế giới Ta-bà, vãng sanh thế giới Cực Lạc, việc tốt! Không phải việc xấu! Điều này phải hiểu được. Những điều này là chân tướng sự thật, như vậy đạo hiếu của chúng ta mới được viên mãn.

Xuất gia phải chăm sóc chính mình, cũng phải chăm sóc đồng tham đạo hữu, cũng phải chăm sóc đạo tràng, toàn tâm toàn lực làm tấm gương tốt của người xuất gia, làm tấm gương tốt của đạo tràng, đây là chúng ta hành hiếu, tận hiếu! Có thể đem tinh thần này, hình tượng này phát dương quang đại, lợi ích xã hội, lợi ích thế gian này, đạo hiếu của chúng ta mới thật sự làm được thiết thực. Dem công đức này hồi hướng cho chúng sanh, hồi hướng Tịnh độ, đâu có đạo lý không vãng sanh! Bản thân hiện tiền nhất định là pháp hỷ sung mãn. Trong đời sống thường ngày nhất định là không quản nhọc nhằn, hết lòng nỗ lực, cố gắng tu học, đây mới là sự tận hiếu của người xuất gia. Cho nên nhà Nho, nhà Phật không có gì khác, chính là một chữ hiếu. Chữ hiếu này là pháp môn đại tổng trì của Phật pháp, Phật pháp gọi tổng trì là “đà-la-ni”, đây là đà-la-ni rốt ráo viên mãn. Hy vọng chúng ta tỉ mỉ mà thể hội, hết lòng nỗ lực thực hành, vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc liền đạt đến viên mãn. Được rồi! Hôm nay chúng ta giảng đến đây.